Правила на конкурса Juvenes Translatores

ВЪВЕДЕНИЕ

Генерална дирекция „Писмени преводи“ (ГД „Писмени преводи“) на Европейската комисия провежда *Juvenes Translatores 2025* — **онлайн конкурс по превод** за средните училища в Европейския съюз.

Основните етапи на конкурса са:

1. начало на конкурса
2. регистрация на училищата
3. избор на училищата
4. подбор и регистрация на учениците
5. ден на конкурса
6. оценка на преводите
7. обявяване на победителите и учениците с поощрителни награди
8. церемония по награждаване на победителите в рамките на 3-дневно посещение в Брюксел.

Подробните правила на конкурса и инструкциите за всеки етап са изложени по-долу.

1. НАЧАЛО НА КОНКУРСА

Генерална дирекция „Писмени преводи“ обявява началото на конкурса на официалния уебсайт на Juvenes Translatores на:

2 септември 2025 г. в 12:00 ч. на обяд (централноевропейско време).

Това включва връзка към платформата на конкурса, където можете да регистрирате вашето училище.

Информация се публикува и в социалните медии:

- Фейсбук: https://www.facebook.com/translatingforeurope
- Инстаграм: https://www.instagram.com/translatingforeurope

2. РЕГИСТРАЦИЯ НА УЧИЛИЩАТА

Ако Вашето училище желае да участва, трябва да го **регистрирате** на **платформата на конкурса между 2 септември, 12 ч. по обед (централноевропейско време) и 14 октомври 2025 г., 12 ч. по обед (централноевропейско време)**.

Връзката към платформата на конкурса ще бъде публикувана на официалния уебсайт на JT и в социалните медии, когато започне регистрацията. Непълни или подадени със закъснение регистрации няма да се приемат.

Ако вашето училище желае да участва, то трябва да отговаря на изброените по-долу условия.

Могат да участват само **средни училища**.

В конкурса не могат да участват:

- училища, в които се преподават вечерни часове по езици;

- организации, предоставящи подобни езикови курсове, които не са част от учебната програма на средното училище.

Училищата трябва:

- да се намират в **държава от ЕС**;
- да са признати от образователните органи на една или повече държави от ЕС;
- да регистрират от **2 до 5 участници, родени през 2008 г.**;
- да имат **достъп до интернет**;
- да разполагат с необходимото **ИТ оборудване**.

Преди да извърши регистрацията, отговорният учител трябва да получи **одобрение от своя директор за участието на училището в конкурса** (само учители, а не ученици, могат да регистрират своето училище).

Когато се регистрирате (възможна е **само 1 регистрация на училище**), трябва да предоставите:

- официалното име и адреса на училището;
- името на отговорния учител и
- поне един валиден електронен адрес.

Тъй като **единственият начин за комуникация с училището ще бъде електронната поща**, моля:

- проверявайте редовно пощенската си кутия (а понякога и папката с непоискани съобщения) и
- се погрижете тя да не се препълва.

Трябва да създадете профил на училището с негово собствено потребителско име и парола — тези данни са необходими за бъдещо влизане в платформата на конкурса (включително за достъп на участниците в деня на конкурса) — и попълнете полетата, необходими за регистрацията.

Въведете пълното официално име на училището, като използвате главни букви, където това е необходимо, както и всички специфични букви и диакритични знаци, изисквани на езика на училището. Не използвайте съкращения. Пример: *Ukmergės Šilės Šilevičiaus gimnazija*.

С регистрирането си училището поема ангажимент да спазва правилата и инструкциите за конкурса и, ако бъде избрано, да организира провеждането на конкурса в своите помещения на **27 ноември 2025 г**.

Това включва:

- подбор и регистриране на **участници, родени през 2008 г**.,
- осигуряване на възможност за участие на учениците в конкурса;
- осигуряване на подходящи помещения, компютърно оборудване и персонал за конкурса по превод;
- гарантиране, че участниците и техните родители или настойници са запознати с правилата и инструкциите и ги приемат;
- осигуряване на условия на справедливост и безпристрастност по време на конкурса и,

- ако участник от училището е един от 27-те победители, разрешение за него и неговия учител да отсъстват от училището, за да присъстват на церемонията по награждаването, като част от 3-дневното посещение в Брюксел.

Училището също така дава съгласие, ако бъде избрано за участие в конкурса, името му да бъде публикувано на официалния уебсайт на Juvenes Translatores.

Участващото училище трябва също така да гарантира, че разполага с необходимото и правилно работещо ИТ оборудване:

- 1 компютър на участник
- Подходяща клавиатура за целевия език
- Цялото ИТ оборудване трябва да бъде готово достатъчно рано преди конкурса
- Интернет връзка (най-малко 1 Mbit/s)
- Технически изисквания по отношение на компютрите:
  - ❖ Операционни системи:
    - Windows 10 или по-нова версия
    - iOS 12.3 или по-нова версия
  - ❖ Браузъри:
    - Chrome 101 или по-нова версия
    - Firefox 100 или по-нова версия
    - Safari 15.4 или по-нова версия
    - Edge 100 или по-нова версия
    - Opera 86 или по-нова версия

Браузърите не трябва да използват никакви **допълнителни плъгини**, като например за блокиране на реклами или проверка на правопис. JavaScript трябва да бъде активиран.

Училищата трябва да покрият всички местни разходи, направени във връзка с организирането на конкурса.

Училище, което не спазва тези ангажименти, може да бъде изключено от участие в конкурса.

3. ИЗБОР НА УЧИЛИЩА

След края на регистрацията чрез **електронен жребий** измежду регистриралите се училища ще бъдат избрани училищата, които ще участват в конкурса.

Броят на училищата, избрани от всяка държава, ще бъде равен на броя места, с които тя разполага в Европейския парламент:

Държава членка	Училища
Австрия	20
Белгия	22
България	17

Хърватия	12
Кипър	6
Чехия	21
Дания	15
Естония	7
Финландия	15
Франция	81
Германия	96
Гърция	21
Унгария	21
Ирландия	14
Италия	76
Латвия	9
Литва	11
Люксембург	6
Малта	6
Нидерландия	31
Полша	53
Португалия	21
Румъния	33
Словения	9
Словакия	15
Испания	61
Швеция	21
ОБЩО	**720**

За целите на този избор **училищата се зачисляват към квотата на държавата, на чиято територия се намират**. Така например испанското училище *IES Liceo español „Luis Buñuel“* във Франция се включва в квотата на Франция.

Списъкът на избраните училища ще бъде публикуван на официалния уебсайт на JT до края на **октомври 2025 г**.

Този списък е окончателен и **не може да бъде оспорван**. Ако обаче избрано училище се оттегли или не е в състояние да участва и времето и ресурсите го позволяват, квотата за държавата може да бъде попълнена чрез втори жребий измежду училищата от тази държава. В тези случаи списъкът, публикуван на уебсайта, може да не бъде актуализиран, но училището ще бъде уведомено пряко.

4. ПОДБОР И РЕГИСТРАЦИЯ НА УЧЕНИЦИТЕ

Ако училището ви бъде избрано по време на електронния жребий, участниците и техните езикови двойки трябва да бъдат регистрирани на платформата на конкурса най-късно до 12 ч. по обяд (централноевропейско време) на 19 ноември 2025 г.

Всяко избрано училище може да въведе **от 2 до 5 участници**. Трябва да регистрирате техните имена и избраните езикови двойки (от кой език и на кой език смятат да превеждат) на платформата на конкурса най-късно **до 12 ч. по обяд (централноевропейско време) на 19 ноември 2025 г**.

Моля, имайте предвид, че училища със само един регистриран кандидат не могат да участват в конкурса. Ако не сте въвели между 2 и 5 участници до крайния срок, ще отменим вашето участие и ще предоставим тази възможност на друго училище от списъка с чакащи. Ако по непредвидена причина вашето училище или регистриран

участник не може да участва в конкурса, моля, уведомете организаторите за това възможно най-рано.

Нито участниците, нито езиковите двойки могат да се променят след тази дата.

Всяко избрано училище следва да регистрира 2—5 участници на платформата на конкурса, които трябва да са:

- **родени през 2008 г.** и;
- **записани редовно** в училището.

Целта на правилото за годината на раждане е създаване на еднакви условия за образователните системи във всички страни от ЕС.

Училището трябва да посочи **езиковата двойка** на всеки от участниците, т.е. от кой и на кой език ще превеждат:

- *изходен език* = език, от който превеждат;
- *целеви език* = език, на който превеждат.

Участниците могат да изберат да превеждат от който и да е официален език на ЕС на произволен друг официален език на ЕС. **Официалните езици на ЕС** са:

български (BG)	естонски (ET)	ирландски (GA)	португалски (PT)
хърватски (HR)	фински (FI)	италиански (IT)	румънски (RO)
чешки (CS)	френски (FR)	латвийски (LV)	словашки (SK)
датски (DA)	немски (DE)	литовски (LT)	словенски (SL)
нидерландски (NL)	гръцки (EL)	малтийски (MT)	испански (ES)
английски (EN)	унгарски (HU)	полски (PL)	шведски (SV)

Изборът на езикова двойка за всеки участник трябва да бъде извършен по време на регистрационния период за учениците на платформата на конкурса. Моля, проверете дали тази информация е правилно регистрирана и незабавно се свържете с организатора, ако това не е така.

Препоръчваме участниците да превеждат на своя роден или най-силен език. Това трябва да е един от изброените по-горе официални езици на ЕС.

Училищата трябва да информират родителите или настойниците на всеки участник за участието му в конкурса.

Училищата могат да определят свои критерии за подбор на участниците, но те трябва да са ясни, справедливи и недискриминационни. Ако дирекция „Писмени преводи“ прецени, че са използвани несправедливи или дискриминационни критерии, можем да изключим училището от конкурса.

Училищата не трябва да дискриминират **учениците с увреждания**. Екипът на конкурса съзнава, че за да се даде справедлив и равностоен шанс за участие в конкурса на ученици с увреждания, може да се наложи вземане на специални мерки. Ако има възможност необходимите специални мерки да влязат в разрез с правилата (например ако увреждането пречи на бързото използване на клавиатурата и участникът има нужда от повече време, за да завърши превода си), свържете се с екипа на конкурса, за да поискате предварително одобрение, като опишете увреждането и предлаганите мерки.

ГД „Писмени преводи“ осигурява защитата на всички получени лични данни в съответствие с приложимото законодателство. По-подробна информация относно задълженията за защита на данните е предоставена в декларацията за поверителност на *Juvenes Translatores*.

5. ДЕН НА КОНКУРСА

Конкурсът по превод трябва да се проведе в помещенията на училищата и по едно и също време във всички участващи училища — на **27 ноември 2025 г**. от 10 ч. сутринта до 12 ч. на обяд, централноевропейско време.

Участниците трябва да влязат едновременно в профилите си на платформата на конкурса със своето потребителско име и парола (които отговорният учител е получил по електронната поща, след като ги е регистрирал за участие).

Веднага след като влязат в профила си, участниците ще видят на екрана на компютъра текста за превод на избрания от тях език и ще могат да въведат превода си в правоъгълно поле до изходния текст. **Докато превеждат, участниците трябва да запазват своя превод на всеки няколко минути.**

Училището трябва да се увери, че ИТ средата функционира нормално и да положи всички усилия конкурсът да протече при условия на справедливост и безпристрастност.

Училищата отговарят за физическата организация на конкурса в своите помещения, включително за всички практически условия в деня на конкурса, т.е.:

- събиране на участниците на предвиденото за конкурса място
- осигуряване на необходимото компютърно оборудване и интернет връзка на всеки участник
- предоставяне на всеки участник на потребителското име и паролата (които са му били отредени при регистрацията), за да получи достъп до платформата на конкурса и да може да преведе текста
- надзор над участниците по време на конкурса, за да се гарантира например, че не се използват забранени помощни пособия по превод, и
- проверка дали участниците са запазили и изпратили преводите си преди изтичане на времето за превод.

Речниците са незаменими професионални пособия, поради което **на участниците се позволява да използват хартиени и/или онлайн речници**. Могат да се използват както едноезични, така и двуезични речници.

Не е разрешено да се използват следните пособия:

- програми за проверка на правопис
- инструменти за компютърно подпомогнат превод (CAT)
- машинен превод (напр. Google Translate, DeepL)
- Изкуствен интелект (ИИ)

Ако при даден превод е използвано някое от горепосочените помощни пособия/инструменти, преводът ще бъде дисквалифициран.

Участниците трябва да работят самостоятелно – не по двойки или в групи — а на учителите не е разрешено да им помагат.

Училищата имат право да използват текстовете за превод, за да тестват други ученици извън конкурса (например при организиране на паралелен вътрешен конкурс), но не трябва да изпращат преводите на тези ученици на ГД „Писмени преводи“. Платформата на конкурса не може да се използва за тази цел.

Преди изтичането на конкурсното време участниците трябва да запазят и изпратят своя превод чрез платформата на конкурса. Те ще получат автоматично потвърждение, че преводът им е бил успешно изпратен.

Ако желаят, участниците могат да разпечатят превода си. Отговорният учител също може да види запазените преводи на платформата на конкурса на страницата за преглед на участниците.

Ако поради независещи от училището причини преводите не могат да бъдат изпратени по описания по-горе начин, пишете по електронната поща на адрес DGT-TRANSLATORES@ec.europa.eu за инструкции.

Преводите трябва да бъдат завършени в рамките на официално определеното за конкурса време.

Ако обаче поради технически причини даден участник влезе в своя профил на платформата до около 15 минути по-късно, следва да му бъде позволено да превежда толкова минути по-дълго. **Всички участници следва да разполагат с пълни 2 часа за превода**.

Ако обаче закъснението е повече от 15 минути, няма да можете да изпратите превода чрез платформата на конкурса — вместо това трябва да ни го изпратите **незабавно** по електронна поща (вж. по-горе).

В случай на технически проблем от общ характер в началото на конкурса, постоянни проблеми при влизането на платформата или други сериозни проблеми, които възпрепятстват провеждането на конкурса, моля:

- **запазете спокойствие**, ще намерим решение;
- Разгледайте нашата страница във Facebook, за актуална информация, която може да публикуваме по подобни въпроси;
- **Започнете да превеждате по друг начин**:
  - **изтеглете текстовете на изходния език**, които ще бъдат публикувани на официалния уебсайт на JT в часа на започване на конкурса, и
  - **превеждайте в Microsoft Word или друга текстообработваща програма (стига да е в електронен формат, а не на хартия).**

По този начин участникът ще може:

- **да копира и постави превода си** на платформата на конкурса, когато техническият проблем бъде отстранен, и да изпрати превода си чрез нея, както беше предвидено първоначално; или
- ако **техническият проблем не бъде отстранен до края на времето за превод**, учителят може да ни изпрати електронните версии на преводите на участниците по електронната поща, а екипът на JT ще качи всеки превод в профила на участника, за да могат преводачите от генерална дирекция „Писмени преводи“ да оценят преводите там.

Доколкото е възможно, екипът на JT ще отговаря на въпроси и ще предоставя съвети незабавно по електронната поща DGT-TRANSLATORES@ec.europa.eu на всеки етап от конкурса.

6. ОЦЕНКА НА ПРЕВОДИТЕ

Всеки превод ще бъде оценен от комисия от професионални преводачи и редактори от ГД „Писмени преводи“.

Комисията за оценка ще прилага критерии, подобни на критериите, използвани при оценяване на текстовете, превеждани в ГД „Писмени преводи“, т.е.:

- точност на превода
- умение за правилно писане (граматика и лексика)
- умение за гладко писане
- проявено творчество при намирането на решения.

Комисията за оценка може да дисквалифицира всеки превод, за който смята, че не е бил съставен при условия на справедливост и безпристрастност, например, ако изглежда, че са използвани забранени пособия.

След това втора комисия с председател генералния директор на ГД „Писмени преводи“ ще избере **най-добрия превод от всяка държава на ЕС**. Решенията на двете комисии са окончателни.

Работата и обсъжданията на двете комисии са поверителни. Няма да се оповестяват отделни оценки или да се изпращат коментари за отделните преводи.

Някои участници могат да получат специални поощрителни грамоти, ако преводите им са с отлично качество. Учителите на тези участници ще бъдат уведомени за това по електронната поща след обявяването на победителите, т.е. до края на февруари 2026 г.

Може да се изтегли **удостоверение за участие** за всеки ученик, изпратил превод. Може да се изтегли **удостоверение за учителя**, организирал провеждането на конкурса в училището. На всички участвали в конкурса училища ще бъде изпратено електронно писмо с допълнителни инструкции за това.

7. ОБЯВЯВАНЕ НА ПОБЕДИТЕЛИТЕ И УЧЕНИЦИТЕ С ПООЩРИТЕЛНИ ГРАМОТИ

Победителите ще бъдат обявени през **февруари 2026 г**. Техните имена и спечелилите преводи ще бъдат публикувани на официалния уебсайт на Juvenes Translatores заедно със списък на учениците, чиито забележителни преводи са получили поощрителни грамоти.

Обявяването може да бъде отразено в медиите.

8. ЦЕРЕМОНИЯ ПО НАГРАЖДАВАНЕТО И 3-ДНЕВНО ПЪТУВАНЕ ДО БРЮКСЕЛ

Победителите, заедно с до 2-ма родители/настойници и по един учител на победител ще бъдат поканени на церемония по награждаването в Брюксел през пролетта на 2026 г.

Присъстващите победители трябва да бъдат придружени от до двама родители или настойници. Родителите или настойниците трябва да поемат пълна отговорност за победителите по време на пътуването и престоя им в Брюксел.

Комисията ще уреди и плати пътуването, настаняването и част от храната. Освен общата застраховка, която покрива посетители в сградите на Комисията, Комисията няма да уреди или плати друга застраховка за пътуването или престоя в Брюксел.

Победителят, учителят и придружаващия(те) родител(и)/ настойник(ци) трябва да си набавят необходимите документи за пътуването[1].

Екипът на JT ще изпрати по електронната поща формуляр за разрешение до училищата на всички победители, който трябва да бъде **разпечатан, подписан от ученика и съответните лица** (вж. по-долу) **и върнат** на организаторите преди крайния срок заедно с копие от валиден документ за самоличност на ученика.

Формулярът трябва да бъде подписан от:

- ученика;
- неговите родители или настойници (*ако ученикът няма да е навършил 18 години по време на пътуването до церемонията по награждаване*).

С този формуляр ученикът и неговите родители или настойници дават съгласието си:

- преводът да бъде публикуван на официалния уебсайт на Juvenes Translatores и евентуално възпроизвеждан и използван вътрешно от институциите на ЕС за бъдещи обучения относно оценяването на преводите;
- ученикът да пътува до Брюксел за 3-дневното посещение;
- снимки и видеозаписи от церемонията по награждаването и посещението в Брюксел да бъдат публикувани на официалния уебсайт на JT и в социалните медии. Комисията ще уреди и плати пътуването, настаняването и част от храната.

В декларацията за поверителност на *Juvenes Translatores* се посочва начинът, по който личните данни ще бъдат събирани, обработвани и използвани при стриктно спазване на приложимото в тази област законодателство.

9. ТЪЛКУВАНЕ НА ПРАВИЛАТА И ИНСТРУКЦИИТЕ

Тълкуването от страна на Генерална дирекция „Писмени преводи“ на настоящите правила на конкурса е окончателно.

Нуждаете се от повече информация?

- Официален уебсайт на конкурса Juvenes Translatores: Juvenes Translatores — Европейска комисия
- Фейсбук: https://www.facebook.com/translatingforeurope
- Инстаграм: https://www.instagram.com/translatingforeurope
- Адрес на електронна поща за контакти — DGT-TRANSLATORES@ec.europa.eu
- Лице за контакт за JT във вашата страна: https://commission.europa.eu/about-european-commission/departments-and-executive-agencies/translation/dg-translation-local-offices_en

[1] Комисията ще поеме разходите по пътуването от страната на произход на победителя до хотела в Брюксел, но не и разходите за кратки трансфери, като например за такси от и до летището/гарата в страната на произход на победителя.